

مارت ۱۹۰۸

نومرو : ۶

آدرس ADRESSE

IDJTIHAD
Caire

پوسته اجرتیه برابر تک

نسخه سی (۱) فرانقدر .

ایکنجی سنه

الاجتهاد

هر لسانده هر نوع آثار علمیه و ادبیه
واجتماعیه متشکراً قبول و درج
اولونور

سنه ۱۰۰۸ آبونه بدلی هریر ایچون (۱۰) فرانقدر

روسیا ایچون ۴ روبله در

تلفون : ۲۴۶۵

آیده بر دفعه نشر اولونور ، سربست ، مجموعه علمیه اسلامیه در

و معظم ادبا مزدن در . اونك لاعلى التعيين هر اثرى مفيد و ادب آموزد . ادب ، نه ديمك در ؟ ادبك ، اَك مهم معناسى ، بزجه ، انسانك كندى كنديسنه تعظيم و حرمت ايمهسى ، و كندى كنديسنى حقيقه شايان حرمت قيلماسى در . ادب ، بو معناى بلنديله جماعاتك و افرادك قلوبنه كافى درجه ده نفوذ ايتديكى كون ، جهانده استبداد ، جهالت ، سفالت زائل اولمايه باشلايا جاق در .
كالك :

جهانده كندىنى هر فرددن آلچاق كورو اول كيم اوتانماز كندى نغسندن ده عار ايلر ملامت دن ، بيلتمده مراد ايتديكى معنا ، ادب كله سمندن بزم مراد ايتديكمز معنا در . بز ادبك بو دورلو « اوتانما » نى حاصل ايدمجي ، ايمهسى لازم كلديكى اعتقادنده يز .

(كتاب الاستبداد) مؤلف معظمى « آلفيهرى » نك (حكمدار و ادبيات) عنوانيله توركجهيه ترجمه و طبعنى اكال ايتديكمز واجب المطالعه كتابنك تبغنندن ، اديبك وظائف و مرتبه سنده كى عظمتك عظمت و وظائف تاجداره نه قادر فائق اولدينى آكلاشيلير . ابديت مكان كالك ادبك اك صاف و بلند معناسيله اديب اوله يغنندن در ، كه

مبرايم رجا و خوف دن عنده ده عالى در
وظيفهم منفعتدن ، حقم اغراض حكومتدن .
ديشدر .

هيچ شبهه يوق در ، كه كالك بك اك بويوك پادشاه لر دن لايعد دفعه داها بويوك در . چونكه بر قومك سيدى ، افنديسى كنديسنه خادم اولان در . هيچ بر بويوك پادشاه

يهوديجه اورام ، بويش لسانى بر وقوف صحيح ايله او قور و يازاردى . صوك زمانلرده لزومى وار ، اوكره نه حكيم . « ديهرك انكلزجهيه چاليشيوردى صنعتك بر حق قوى و صريح ايله صاحبي اولدينى ، بوتون مسلكداشليرك شهادت و حرمتيله ثابت ايدى . اوقادار عفيف ، اوقادار متين ايدى كه : مزاج دنيائى بيلديكى ، و ضررينى كوردىكي حالده ، طوزلو صوايله كچه بك بر خسته لق ايچون بر رچته يازامازدى .
اى آلوم !.. ييقديغك وجودك نه اولديغنى كورو يور ميسين ؟

كاشكه بن سنى طائياسه يدم اورام ، ماداماكه : بوقادار كنچ ، بوقادار مغدور حيات ، بوقادار حزين بيته جكدك ابوينكه ، قارداشليكه ، اقربا كه تعزیه لرم ، كوز ياشلريكم ايچنده در .

في ۲۸ مارت ۱۹۰۸

على فخرى

نامق كمال

تور كيا ادبياتنك يانيسى دكسه ده مجددى ، محيىسي ديلمه يه لايق اديب شاعر من شبهه سز كالك بك مرحوم در .

كوكل ، اهل قلمك يالكرز قلمآ ، قولآ دكل ، فعلاً ، معامله ده اديب اولماسنى ايستر . شبهه سز ، فعل ادبى ، قول ادبى به مرجح در . (رؤيا) اسميله مشهور عالم اولان كوچوك بر اثر عظيمى مطالعينه عرض ايتديكمز اديب ، قول و فعلى محض ادب اولان نادر

بودلر (ك) در . Les Fleurs du Mal عنوانی
مجموعه اشعارنده مندرج در . ايشته او قطعه شودر :

Comme un tout jeune oiseau qui tremble et qui palpite,
J'arracherai ce cœur tout rouge de son sein,
Et pour rassasier ma bête favorite,
Je le lui jeterai par terre avec dédain.

فقط كالك شعرنده کی نأرك ، آتش مزاجلق زرده
بونده !

كالك بك و پروان ذی فضیلتی اوپله بر یرده ، اوپله بر
اداره آلتنده یاشادیلر ، یاشیورلر که اونلرک سبی و اجتهاد
لری زنجیربند آیاقلرله قوشمایه بکزر . فقط ، اولسون!
اولسون ! زنجیرلرک جیقاردینی شمات اونلرک زمین
و نوار نعمات و صیحاتنه باشقار حکم و هیبت و یرمک
دن خالی قالمایور . بونلر آرسلان طبیعتی ، شیر طینت
قهرمانلردر .

زخمه دوش اولدقجه شیرک صولتی شدتله نیر !
حاصلی ، كالك بك . بزم تورکیانك یاریسی در . تورکیا-
نك تمامندن داها بویوک بر نصفی در : بو اوپله بر نصف
کشورمزددر ، که استیثلا ای جانب دن معسونددر . اجانب
اونی استیثلا ابتدکی وقت کندیسبی مغلوب و مسخر
اولمش اولور . بز ، او زمان ، و ، آنجاق او زمان
تأمین شوکت و استقلال ایدرز .

(قارایل) « آیین قهرمان » عنوانی اثرنده (بز
انکلیزله ، « شکسپیر » کزدن می یوقسه هندستان
ایمپراطور لنگزدن می واز کچر سکز ؟ دینیلسه و بونلردن
برینی غائب ایتک ضروری اولسه ، بز هیچ دوشونمکسزین
هندستان ایمپراطور لغمزی ، « شکسپیر » ی حفظ ایتک
ایچین فدا ایدرز .) دیور .

ادب و ادبانك بوقادار بلیغ برصورت تقدیر و تقدیسنه

— مدحت پاشا مستثنا ، اونك مقام بلندی بام باشقادر —
كالك بك قادار بز ، شرفزه ، خادم اولمادی .

كالك اولماسه یدی ، شناسی اولماسه یدی بز ، دیلسز بر
ملت قالیردق ، وطن نهدر ، وطن محبتی نهدر ، مدحت
پاشا نهدر ، حریت نهدر ، عزت نفس ملی نهدر ، بو
صمدانی ، بو خدا پسند هب بو شیلر نهدر بیله مزدک .
ادبیاتك ، ادبانك شوکت الهیه سی . آکلاشیلدیور که ،
بی حد و پایان در . كالك بك ندای ایقازی اوقادار نافذ
و حکم پرورددر ، که تأثیر کبریا پسندی ایله ، شهدای
حریتك ، مزارلرندن فیرلایاجغی ، نعلشلی اوزهرینه
قایانیلان قالین ، آغیر ، سرت طاشلری باشلریله قیراراق
مزارلرندن فیرلایاجغی ظن اولونور ! ابوالضیا توفیق
بك او صناعتکار بدایع آفرین ، كالك ایچین « یا تحریک
حمیت و یا تصویر نجات ایتک ایسته دیکی زمینلرده
کوستردیکی شدت لسان و حدت افاده یه باقیلا جاق اولسه
انسانك قوه ناطقه یه قهرمانلرک ، رستم لرک اعصاب اقتدارینی
علاوه ایتدیکنه قائل اولاجغی کلیر » دیمکده نه قادار
اصابت تقدیر کوسترمشدر !

كالك

یایکی سوزان ایدر دقتله باص کیم راهکه
قلبی آتش اولورکن آشنالردن بری ،

بیتمده کی شدت خیال هر لسانده ، ادبیاتی ، شعری اک
زیاده متعالی اولان مللرک هانکیسک اولورسه اولسون
آثار ادبیه سنده اندر کورولور . شیه دی یه قادار منظور من
اولان اوچ دورت لسانك اشعارنده ، بو وادی خیالده
كالك بو بیتنه ، رقت وحدتجه ، یاقلاشاجاق یالکوز بر
قطعه تخطر ایدیوروز که فرانمز شاعرلرندن (شارل

« خواب در نسبتله ماضی صبح استقباله »

« بویله تعبیر ایله مشلردر خیال عالمی »

بر اخشام اوستی بوغاز ایچنده دریاه ناظر بر باغ
کوشکنه کیتمش ، غریبانه ، یخړه نك کوشه سنه او-
تورمشیدم . خیاله احوال عالم ، کوکله بر غریب الم
کلدی . تنزه ایچون اطرافه باقدم ، کوردیم که :

« یم اشك ادیبان کبی آهسته رو اولمش »

« باد . آه غریبان کبی غمکین و جگرگاه »

« اشجارده بر صوت حزین وار ایدی کویا »

« کوکلم کبی ایلرلر ایدی حسرت ایله آه »

دریا اوقدر لطیف و را کد ایدی که اوزهرنده
اولان اوفق اوفق موجهلر ؛ قویو یشیل بر چمنزاره
قونمش بر بیاض کوکرچین آلائی ظن اولنور ایدی .
هوا ، اوقدر آهسته وزان اولوردی که یاپراقلرک
حرکتی ، جگر پاره سنک راحتی ایچون کیچه اویقو-
سندن محروم اولمش بر شفقلی والدنک قلبی ، قلبی
سویلدیکی نیلردن داغینیق صاجلرینه کلن اهتزازلر
کبی فرق اولنور اولتماز درجه لرده ایدی .

بو حالده کوزلریمک نوری آزالغه باشلادی ؛ تماشانک
کوکله ویردیکی تعب سوداوی آئارندن ظن ایتدم .
برده سیمایه باقدم که ، کونش - اقبالنک الک رونقلی
زماننده دامن و کریباتی پاره لیه رق انزوا خانه عدمه
چکیان فلک پروازان دولت کبی - اوزهرنده کی بلوط -
لرینی بیرته ، بیرته مغرب اختفایه یوریدی . بری ،
قبرستان فنادن نشان ویرر بر قورقنچ طوبراق رنکی
باغلادی . اطرافنده ، یتیملرک قانلی یاشندن نمونه

تصادف اولونور .

§

نامق کمالک عظمت روح و جلال افاده سی حقه-
الک اجمالی بر فکر ویره بیلمکدن پک اوزاغز . اونک
آئارینی اوغوماق ایله درکه حقهده بر فکر صحیح ایدینیه
بیایر . هر فرصته حضرت کمالک کمالندن بحث ایده-
جسکر . اوندن بحث ایتک وطن دن ، فضیلت دن ،
استقلال روح دن خلاصه کلام ، حقیقی انسانلق دن بحث
ایتک دیمکدر .

§

کمالک شهنامه آئاری (جلال الدین خوارزمشاه)
درکه بر فاجعه در . (مطبعه اجتهاد) بونی ده شکسپیرک
(هاملت) نی متعاقب ، کتبخانه ملی به ، الک نفیس
و شایان بر کسوده اولاراق ، یداعتمای مخصوص مزله ،
تقدیم ایده جکدر . کمال ، والد روحزدر ، مولود
والدک وارث مشروعی در . کمال زاده بزی پروتستو
ایده جکسه بویورسون ؛ بز ملت باباسنک متروکاتی ایتام
روخنه تسلیم ایتمکه اموال یتیمی ضیاع دن و فائده سز
قالماق دن قورتاریورز .

مارت ۱۹۰۷ مصر

دوقتور عبدالله جودت

بیك ایکی یوز سکسان طقوز سنه سی صفرینک
اون دوردنچی کیجه سی کورولمش پر رؤیادر

« بر دم غفلته بیلک تا زوال عالمی »

« عالم رؤیاده چوق کوردک مثال عالمی »

کیمسه کورمیور ؟ قاچ غدارك خنچر تعدیسه نه صو
ویریایورده سندن باشقا کیمسه بیلمیور ؟ قاچ یتیمك
کوزلرندن اولوقلر کبی یاش آقمتدیریایورده سندن باشقا
کیمسه واقف اولمیور ؟ قاچ داد خواه ، ظالم آلدن
فریاد ایدیورده سندن باشقا کیمسه ایشیتمیور ؟ یوللو
بر طاقم قره ، قره خولیلاره مستغرق ایکن بردنبره
بر قیامت قوبدی .

یاننده اوطوردیغم پنجره ، — محصور بر قلمهك کلهیه
مقامت ایده مامش قبولری کبی — طراقة سامعه چاك ايله
آجلدی .

یوزیمی چویرر چویررمن کوزیمه ، اعصابه طوقونه جق
قدر قوتلی . ملاکتلر احاطه ایده جك درجه ده وسعتلی
بر عمود نورانی کوروندی .

دقت ایتدم مکرکه آفاقی ، آشوب قیامتدن نشان ویره
جك بر فورطنه بلوطی قاپلامش ! بدرمنور ایسه ید
بیضا کبی خارق العاده بر قدرتله او عمان ظلمتی
ایکییه بولمش . دکزه باقدم : هر موجنه بر جبل سیال
دینسه روا ایدی .

امواج دکل ، کویا که کردباد قیامت یکپاره یالچین
قیادن مخلوق اولو ، اولو طاغیری برلرندن قویارمش
بربرینه چارپه ، چارپه ابعاد نامتناهی ایچنده سوروردی .
یاخودکه بر قوجه سنکسار زلزلهیه واضرامش متصل لرزه
ناک اولور ایدی .

عکس مهتاب دکل ، صانکه فلکده کهکشانش او هائله
جهان آشوب ايله مرکزندن اوینایه رق او جبال سرکر
دان آرمه نه دوشمش ، نمایشی هر لحظه ده بر شکل
دیگر پیدا ایده رک چالقایوردی . یاخودکه بر عظمتلی
نهر شفاف اومهیچ سنکستانه تصادف ایش چارپینه ،

اوله جق بر آتشی قزیللقدن باشقا بر شی قالمدی .
کیده ، کیده هر طرفه بر دهشت چوکیدى . کائناته
بر بهت و حیرت مستولی اولدی . بهایم ، ایکله یه رک
مغارله رینه ، قوشلر چاغریشه رق یووالرینه چکلمکه
باشلا دیلر .

آرمه سی بر آز داهای کچر کچمز قاره نه ، بر ایکی بلبل
نالنده دن ، دریاده ، بر قاچ خواننده دن باشقا ایشیدیلر
فرد آفریده قالمدی .

کوکلم ، بو عاشقانه تماشا لر ايله کیندنن کچمش ،
نظرم ایسه اطرافه مستولی اولان محیط ظلمتک اعماق
خفا سنده غائب اولمش کیمه شیدی . کیتدکجه ظامت بر
حاله کلدی که قرانانی آل ايله طومتق قابل کبی
کورینوردی . سایه سنده اکلندیکم هر آغاچ نظرمده
بر غول بیانی شکلی باغلا دی .

کویا که بر یوزی زیرزمینه کچمش و یاخود ظلمات
مقابر روی ارضه چیقمش ایدی . کویا که اولوم ،
ماتم انوابنه بورونمش ده میدان اوغرامش ایدی . کویا
که ید قدرت شو بر آووج خاکی عوالمندن آیرمشد
عدم آباد نسیانه آتمش ایدی . کویا که پنجه لرله سیف
تعدیه صاریلان شهدای حریتك مردم جوشان اولان
تازله خون سیاهی بر دریای بیسکران شکلی آلمش ، و
امواج طوفان خروشه له طاغیر ، طاشلری احاطه
ایده رک هوای ظلمه قارشى قبارمش قبارمشد باغلا-
دینی شکل هائلده طوکه قالمش ایدی .

اطرافه باقق ایسته دم — حالک دهشتیه نور بصر کیر
بکلردن آیریلمغه جسارت ایده مزمش کبی — نظرم هیچ
برشیته تعاق ایلمه مدی . بن ایسه یارب ! بو پرده ظلام
ایچنده عجبا قاچ مظلومك قانی دوکویورده سندن باشقا

چارینه چاغیلدیسی عیوقه چیقاراق بر طرفدن دیگر طرفه آقوب کچردی .

فقط مهتابک ظهوری ده لمحہ بصرہ انحصار ایتدی .
بر آچیلدی ، بر قیاندی ، بر داهای کورونمہ سی میسر اولمدی

« فیکانه برق تالق بالحمی »

« نم انطوی فیکانه لم یلمع »

آنی متعاقب اورتهائی آه غریبانہ دن شدتلی شمشکله کربہ عاشقانه دن کثرتلی یغمورلر قیالادی .

روزکار اسدکجه دهشتده زلزله یی آکدیردی . کوک کورله کجه ککره زمین ایکلیور ظن اولتور ایدی . شمشک چاقدقه هر سحاب کشیف ، شعله فشان اولمش برینار طاع کبی کورینوردی .

بو عواصف طوفان آنکیز یاریم ساعتدن زیاده سور مدی . فقط ، کره زمین — بر سیلاب عظیمک صدمه شدتیه برندن قوباراق کرداب خروشنه طوتلمش بر طاع بارچہسی کبی — امواج ظلمت ایچنده یوارلانور طوروردی . قراناق ، اوقدر اوزادی که خاطر ، اکتساب ابدیت ایتمه سندن اندیشه به دوشه و یاخود بو کیجه نك صباحی فردای قیامتدر ظن اولنسه روا ایدی .

بن ایسه هنکامه نك اعصابه وریکی اضطراب و کوکله کتیردیکی انقباض ایله بتون بتون محروم آرام اوله رق زمان جخره قدر لاینقطع اوطه نك ایچنده طولا شور و هر ایکی دقیقه ده بر کره امری القیسک

« الا ایها اللیل الطویل الا انجل »

« بصبح وما الا صباح منک بامثل »

بیتنی تکرار ایدر ایدم .

عاقبت یورغونلق وجودمه غلبه ایتدی . کوز قیاقلم — یاصدیه طیانش خسته لر کبی — طوردینی برده اوکته ، اوکته ییغمنه باشلادی ، اوطه نك بر کوشه سنه اوزاندم ، در حال اویومش قالمش . آه او نه خواب حیات افزا ایدی . ایکی یاشنده بر معصوم والدہ سنک ممه لرینه طیانه ویا یکرمی یاشنده بر سودا زده معشوقه سنک ساچلرینه بورونسه ینه بوقدر صفا پرور بر اویقو کچیره بیلمک احتمالک خارجنده در .

بر رؤیا کوردم او یله خیاله بیک حقیقت فدا در . یک آز زمان سوردی ، او یله تماشانک هر دقیقه سنه بر عمر بشر قربان اولسون .

« این که می ینم به بیدار یست یارب یا بخواب »
کویا که بر سحراده ایمش . کونش هنوز افقدن حیقمنه باشلادی . فقط ، ضیاسی بزم بیلدی کمز کبی دکل مایع حاله کلمش ایدی . اوغرادی یی رلری شمشه سنه غرق ایدر ایدی . الوان بزم کوردیکمز کبی دکل کویا که بر جوهر سیال اولمش ایدی . بر جسمه تعلق ایتمه سه ده میدانده کبی کورینوردی .

بر حالده که ایکی اوج دقیقه کچر کچمز آغا جلردن ، چیچکلردن ، طاغلردن ، طاشلردن ، برلردن ، کوکلر دن نور آقغه ، رنگ یاغمغه باشلادی . یار اقلر ، تلوتده برر ابر سحر دن ، میوه لر ، التاعده برر نجم منوردن نشان و بریردی .

تیه لرده یاریم آی بیوکلیکنده ایجولر دلنش ایچنده نیجه بیک مرغ بو قلمون رنگ آشیان طوتمش ایدی .

درملرده طاع بارچہسی قدر الماسلر اویولش دروننده نیجه بیک بهیمه شبتاب التاع صیفینمش ایدی .

دهانه دقت اولنسه ، ایتسام صباح . ~~کردنیدن~~
 کوکسته دوغرو نظر اولنسه ، عمود سحر جسمانی بر
 وجوده اطلاق اولنورمش دینیلوردی . ~~مه~~ دکل کویاکه
 قرص قمر ایکی به بولنشد مه بری ~~کوکسنگ~~ بر
 طرفه قونامشیدی .

جسمی ، او درجهده شفاف ایدی که بوروندیکی بلوطک
 هر طرفندن عکس الوانی کورینوردی . بلوطه سارنیر
 سارنماز ~~کیسولری~~ اورپردی . آرسلان صاجنه
 بکنزه دی . جبهه سی پارلادی . بر نور آل ایچنده قالدی .
 قاشلری بر درجه چاتلدی که نظرلرده :

« عشوه طومش دامنندن ، فته کیرمش آرمه ،
 « گلش ابرولرینه مستانه خنجر خنجره ،

ییتنده اولان تصور شاعرانه بی تصویر ایدردی . کوز
 لری ، نور نظرینک حدتندن باقدینی برلره شراره
 صاجار کی ~~کورینوردی~~ . بو حال ایله افقک منتهی
 اولدینی طاغدن قدم . قدم آشاغی اینه رک یاغزه کلمه که
 باشلادی

(مابعدی وار)

صباحک فیضی بر درجهده ایدی که انسان هر دقیقه
 کچدکجه ~~کویا~~ که وجودنده روحی بیویورمش کبی و
 حیاتی بدنندن طاشه حق صورتده تزاید ایدیورمش
 کبی بر حال حس ایدردی . کویا که حیات اجزای
 عالمک عمومه سیرایت ایتش ایدی .

غنچهلر بلبل کبی دالدن داله اوچاراق شاعر داردی .
 سمندر ، کبوتر کبی هواده پرنده آتارق دم چکردی .
 اطرافه باقدم ، ابنای وطنک نصفندن زیاده سی
 اوراده اجتماع ایتش ظن اولنه بیله جک قدر عظیم بر
 ازدحام موجود ایدی .

قدرتک بویله مافوق الطبیعه بر آرایش رنگارنگ ایله
 اظهار ایتدیکی بدیعه اعجازی تماشادن هر ~~کس~~ بر
 صورتله لذتیاب صفا ایکن افقده غایت خفیف بر آتشی
 بلوط پیدا اولدی .

آغر ، آخر آچلمغه باشلادی آرمسندن بت پرستلر
 نظرنده « آلهة الحسن » اعتبار اولنه بیله جک بر نازنین
 کوروندی . کیده ، کیده قز دوغرولدی . ایچینده
 یاندینی بلوطی دیز فیاقلرندن کوبکنک اوستنه قدر
 وجودینه صارندی . اوجنی صاغ اوموزندن آتارق
 مهلرینک آرمسینه ایندیردی ، کندی اوزون بویلی ،
 تندرست ، مردانه یاییلی بر قز ایدی .

بر نورانی جلاله ، بر حسنده کی طراوته باقیاسه بر
 باقشده کونش ، بر باقشده نوبهار انسان شکسته تمثیل
 ایتش ظن اولنوردی .

پنبه وجودینه طاغیلان سیرمه صاچلری ، غجر
 اوزمیرینه ییلمش خیاط شعله دن فرق اولمازدی . کوز
 لری ، هر باقشده کواکبلرک الک مستور اولان اعماق
 خفا سینه کیرر ، تهری اسرار ایدر کبی کورینوردی .